

Årsrapport 2022

HedeDanmark a/s

CVR-nr. 27 62 35 49

Klostermarken 12
8800 Viborg

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på selskabets
ordinære generalforsamling

Den

Dirigent: Torben Friis Lange

Indholdsfortegnelse:

Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4-6
Selskabsoplysninger	7
Ledelsesberetning	8-19
Resultatopgørelse	20
Balance	21-22
Egenkapitalopgørelse	23
Noter til resultatopgørelse og balance	24-33
Noter - Anvendt regnskabspraksis	34-41

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 for HedeDanmark a/s.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med Årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Viborg, den 30. marts 2023

Direktion:

Torben Friis Lange
Adm. direktør

Bestyrelse:

Birgitte Haurum
Formand

Torben Friis Lange

Klaus Astrup Nielsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i HedeDanmark a/s

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for HedeDanmark a/s for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet, samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet. Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udadelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 30. marts 2023

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Henrik Berring Rasmussen

statsautoriseret revisor

Mne34157

Selskabsoplysninger

HedeDanmark a/s
Klostermarken 12
8800 Viborg

Telefon: 87 28 10 00
Hjemmeside: www.hededanmark.dk
E-mail: info@hededanmark.dk
CVR-nr.: 27 62 35 49
Stiftet: 1. januar 2004
Hjemsted: Viborg

Bestyrelse

Birgitte Haurum (formand)
Torben Friis Lange
Klaus Astrup Nielsen

Direktion

Torben Friis Lange, adm. direktør

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Jens Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal

Mio. kr.	Koncernen				
	2022	2021	2020	2019	2018
Hovedtal					
Nettoomsætning	2.165	1.997	1.706	1.660	1.716
Resultat af primær drift	24	44	3	28	48
Finansielle poster	-18	-7	-1	-1	-5
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	3	38	1	21	32
Årets resultat efter skat af ophørte aktiviteter	0	0	0	-22	-6
Årets resultat	7	28	1	-1	26
Anlægsaktiver	202	255	144	156	155
Omsætningsaktiver	822	789	589	576	578
Aktiver i alt	1.024	1.043	733	732	733
Aktiekapital	30	30	30	30	30
Egenkapital	238	44	193	260	287
Hensatte forpligtelser	36	56	20	27	30
Langfristede gældsforpligtelser	21	196	1	12	1
Kortfristede gældsforpligtelser	729	748	519	433	414
Passiver i alt	1.024	1.043	733	732	733
Nøgletal					
Overskudsgrad	1,1 %	2,2 %	0,2 %	1,7 %	2,8 %
Afkastningsgrad	2,4 %	4,5 %	0,5 %	3,9 %	6,8 %
Likviditetsgrad	112,7 %	105,5 %	113,5 %	133,1 %	139,7 %
Egenkapitalandel (soliditet)	23,2 %	4,2 %	26,3 %	35,5 %	39,2 %
Egenkapitalforrentning	4,8%	23,2%	0,1%	-0,1 %	9,5 %
Investering i materielle anlægsaktiver	-67	-65	-27	-32	-34
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte¹	814	729	970	1.039	838

Der henvises til definitioner og begreber under anvendt regnskabspraksis.

Sammenligningstal for perioden 2018 - 2020 er ikke tilpasset for ophørte aktiviteter og fusion.

¹ Indeholder ansatte vedrørende fortsættende og ophørte aktiviteter

Nøgletal

De i hoved- og nøgletalsoversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Operative aktiver ultimo}}$ Operative aktiver er aktiver i alt fratrukket likvide beholdninger samt andre rentebærende aktiver
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristede gældsforpligtelser}}$
Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt ultimo}}$
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

HedeDanmark a/s er en international anlægs-, handels- og servicevirksomhed inden for det grønne område. Vi leverer pleje- og serviceydelser til skoven, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. Vores ydelser strækker sig fra salg af udstyr over skovforvaltning, skadedyrsbekæmpelse og genanvendelse til service-, entreprenør og anlægsgartneropgaver.

HedeDanmark er en del af Hedeselskabet, der er en forening med status som en erhvervsdrivende fond, som har eksisteret siden 1866. HedeDanmark er den gennemgående og primære virksomhed inden for fire af Hedeselskabets forretningsområder: Skov, Landskab & Anlæg, Grøn Service og Cirkulær Bioøkonomi.

Udvikling i året

HedeDanmark har med regnskabsmæssig virkning fra 1. januar 2022 gennemført en fusion med det tidligere moderselskab Dalgasgroup A/S med HedeDanmark a/s som det fortsættende selskab. Sammenlægningstal for 2021 er i denne forbindelse tilrettet.

HedeDanmark realiserede i 2022 en omsætning på 2.165 mio. kr. mod 1.997 mio. kr. i 2021. Det primære driftsresultat for 2022 var 24 mio. kr. mod 44 mio. kr. i 2021, hvilket anses som mindre tilfredsstillende. Resultatet før skat er ligeledes under niveau for det forventede resultat for året, som var i niveauet 40-50 mio. kr.

Årets resultat er påvirket af krig i Ukraine og den deraf følgende energikrise, inflation og forsyningsknaphed, der på forskellig vis har haft indflydelse på alle grene af forretningen.

Grøn Service

Generelt set har forretningsområdet Grøn Service været udfordret i løbet af 2022, hvor særligt den voldsomme inflation og høje omkostninger har haft indflydelse. En væsentlig del af kunderne i forretningsområdet er kommunale og offentlige, og der har herfra ikke været velvillighed eller mulighed for pristalsreguleringer.

Vejrmæssigt bød 2022 ikke på meget vinter i første del af året, hvor materiale og kapacitet til vintersikring var beredskabsgjort, hvilket medførte omkostninger uden indtjening. Frost og sne i slutningen i året har omvendt bidraget positivt til indtjeningen, så resultatet for vintersikring var tilfredsstillende.

For at imødekomme kundernes ønsker og i tråd med 2025-strategien 'Naturlig Vækst' er der i løbet af året foretaget yderligere investeringer i fossilfrit værktøj, biler og maskiner samt monteret solcellepaneler på udvalgte biltage. Vi har i 2022 desuden investeret i kurser i biodiversitet for relevante medarbejdere. Det sker som følge af en stigende efterspørgsel på løsninger, hvor biodiversitet er tænkt ind. I 2022 etablerede vi et af Danmarks største erhvervsmæssige biodiversitetsanlæg ved Salling Groups hovedkontor i Aarslev ved Aarhus. Her er rummelige insekthabitater og 11.000 m² grønt areal beplantet med enggræs, mosebølle, benved, eg og en lang række andre plante-, busk- og træsorter med til at booste den lokale biodiversitet.

Ved udgangen af 2021 vandt HedeDanmark driften af veje, stier og grønne områder i Ikast-Brande Kommune, hvilket er en af de største kommunekontrakter i virksomhedens historie. I april 2022 overtog HedeDanmark driften, og det har været en overdragelse forbundet med ekstraordinære omkostninger.

Med kommunekontrakter, hvor vi har entreprisen på hele området, kan vi skabe synergier, der både sparer tid og penge for de kommunale kunder. Det giver samtidig mulighed for gennem planlægning at optimere driften, så der bliver mindre kørsel, og dermed reduceres CO₂-udledningen. I implementering og opstart af kommunekontrakterne har vi fokus på medarbejdertilfredshed, på integration af medarbejdere og på at skabe synergi mellem medarbejdere på tværs.

Ledelsesberetning

For at sikre en optimal opgaveløsning og kundetilfredshed har der i 2022 været fokus på at opbygge en endnu stærkere organisation tæt på driften. Organisationen har undergået en række forandringer, og fra januar 2023 er et stærk lederteam med en ny divisionsdirektør på plads. Generelt vil der for forretningsområdet således primært være fokus på at opbygge en lønsom base i de kommende år.

Landskab & Anlæg

Der var i 2022 stor efterspørgsel på HedeDanmarks kompetencer og faglighed inden for landskabs- og anlægsopgaver. Det resulterede i et særdeles højt aktivitetsniveau med en række store projekter, herunder blandt andet stormflodsikring af Øresundsbroen og anlægsarbejde ved Hvidovre Hospital. Ved udgangen af året vandt HedeDanmark sin største anlægskontrakt i nyere tid, der omfatter reovering af grønne områder ved boligblokke i Albertslund samt en opgave med etablering af fire stenrev i Randers Fjord.

Den stigende interesse for såvel klima som biodiversitet åbner op for nye forretningsområder inden for blandt andet naturgenopretning i havet, hvilket opgaven med etablering af stenrev er et eksempel på. For at imødekomme kundernes ønsker og for at levere fremtidssikrede løsninger bliver der løbende investeret i at opkvalificere og uddanne medarbejdere til at løfte opgaverne professionelt. Tilsvarende investeres der løbende i nye og mere klimavenlige maskiner og udstyr til at løfte de indkomne opgaver.

Forretningsområdet var i 2022 påvirket af de massive prisstigninger på materialer, energi og underleverandører, der ikke kunne videreføres til de enkelte projekter, da tilbuddene var afgivet og kontrakter indgået længe før selve udførelsen. Så til trods for, at det høje aktivitetsniveau har resulteret i en rekordomsætning, har prisstigninger sammen med forsinkelser i opstart af nogle projekter og udfordringer i andre haft en negativ indvirkning på resultatet. Fremadrettet vil der være fokus på øget lønsomhed.

Skov

Mens de kraftige prisstigninger på materialer, energi og underleverandører har haft negativ indflydelse på resultatdannelsen i alle dele af forretningen, har energikrisen samtidig påvirket aktivitetsniveauet i Skov i positiv retning. 2022 var overordnet set et tilfredsstillende år for forretningsområdet med en stigende efterspørgsel på træ til energi og rimelige priser på råtræ samt vækst i skovforvaltning.

Allerede før krigen i Ukraine brød ud i februar 2022 var der prisstigninger på energimarkedet for træ til energi. Ligesom der var prisstigninger på alt andet energi, steg prisen på flis til energi ligeledes, og 30 års kutyme for handel med flis i Danmark måtte revideres. Mens efterspørgslen på træ til energi og cellulose fortsat steg, faldt efterspørgsel på råtræ til byggeri, møbler mv. i løbet af årets sidste måneder.

Den stigende efterspørgsel på træ til energi og fornuftige priser på råtræ gennem året medførte et højt aktivitetsniveau i skovene i både Danmark og Baltikum. Trods det høje aktivitetsniveau er der i skovene forvaltet af HedeDanmark fortsat en positiv opbygning af vedmasse, da hugsten er væsentligt under tilvæksten.

2022 blev et år med fortsat vækst på skovforvaltning i Baltikum. Ved udgangen af 2022 rundede HedeDanmark over 100.000 hektar i forvaltning i Baltikum. Også i den danske skovforvaltning oplevede HedeDanmark i 2022 fornuftig vækst og tilgang af nye kunder. Der var i 2022 også en markant vækst på andelen af skovejere, der ønsker certificering. HedeDanmark er certifikatholder for både PEFC™ og FSC® skovcertificering og sporbarhed (CoC) samt SBP-certificering. Det betyder, at HedeDanmark er med til at sikre de højeste standarder for ansvarlig skovdrift, ud fra økonomiske, økologiske og sociale forhold, herunder også sikre at biodiversiteten bevares og øges. Vi har i 2022 arbejdet med at optimere processerne for certificering, så det er så nemt og billigt for skovejerne som muligt at være certificeret. Der blev blandt andet ændret i pris-sætningen, så det blev billigere at være certificeret, specielt for de mindre ejendomme når de samtidig har en samarbejdsaftale med HedeDanmark. I Baltikum er alle arealer, vi arbejder på, skovcertificerede enten FSC eller PEFC.

Ledelsesberetning

Der blev i 2022 investeret i etablering af en tysk skovforvaltningsforretning med et tilsvarende koncept, som HedeDanmark har arbejdet med i Danmark og Baltikum i over 25 år, og herunder også investeret i ansættelse af den første medarbejder til den tyske skovforvaltningsforretning og opstart af den første store tyske skovforvaltningskunde.

Måleinstrumentet, LogStackPro, der er specialudviklet til digitale fotomålinger af råtræstakke i skoven og giver nøjagtig dokumentation af volumen og position, tiltrak i 2022 flere nye kunder på det tyske marked. Som led i den digitale indsats for at tilbyde vores kunder optimale løsninger, lancerede vi ved udgangen af 2022 Logstack-LIDAR, som kan håndtere den samme nøjagtige opmåling baseret på en standard tablet eller telefon. Med denne teknologi får kunder som skovejere og træindustrien en løsning, der giver en 100 % transparent og uvildig opmåling.

Mens HedeDanmark til trods for stigende produktpriser formåede at realisere en tilfredsstillende indtjening inden for salg af udstyr til brug i skoven, til produktion af juletræer og pyntegrønt, til planteskoler og anlægsgartnerier i 2022, så kunne mindre prisstigninger på juletræsmarkedet ikke kompensere for de øgede dyrkningsomkostninger som følge af inflation og høje energipriser. Under omstændighederne var resultatet af juletræssalget på det europæiske marked dog tilfredsstillende.

Cirkulær Bioøkonomi

Inden for forretningsområdet Cirkulær Bioøkonomi arbejder HedeDanmark med ressourceanvendelse gennem recirkulering af næringsstoffer og begrænsede ressourcer, hvilket blandt andet sker gennem genanvendelse af organiske restprodukter og via energiproduktion af biogas. HedeDanmark vurderes at være blandt de førende i Danmark inden for håndtering og genanvendelse af restprodukter til gødning, foder og biogas.

Der er generelt en stigende interesse for genanvendelse og cirkulær økonomi, herunder nyttiggørelse og genanvendelse af biomasser og restprodukter. HedeDanmark har opbygget unikke kompetencer, en stærk markedsposition og en sund forretning på området. Alene i Danmark leverede vi i 2022 ca. 350.000 ton gødningsprodukter og forsynede det danske landbrug med ca. 1.300 tons genanvendt fosfor.

Siden 2021 har der været stigende gødningspriser på det europæiske marked, og som følge af krigen i Ukraine og den reducerede adgang til russisk gødning og gas er denne udvikling fortsat. Samtidig har der været en øget efterspørgsel efter genanvendte gødningsprodukter frem for den mere klimabelastende kunstgødning, hvilket betød, at HedeDanmark i 2022 formåede at skabe en mere lønsom forretning på området og således opnå en indtjeningsvækst sammenlignet med 2021.

Som følge af de høje gaspriser i 2022 blev restprodukter, der tidligere blev genanvendt til foder i landbruget, i højere grad afsat til biogasproduktion i Danmark. Såfremt den nuværende situation fortsætter, forventer HedeDanmark ikke at håndtere restprodukter til foder i 2023 i Danmark. I Sverige er der fortsat efterspørgsel og et marked for at genanvende restprodukter til foder, hvilket forventes at fortsætte i 2023.

Den omorganisering, der blev igangsat på HedeDanmarks miljøcenter i Stoholm i 2021 med fokus på optimering af omkostninger, produktlinjer og prissætning, blev endeligt implementeret i 2022. En række engangsposter og bortskaffelse af restaffald har medført store omkostninger, hvilket har påvirket resultatet for 2022 negativt. Det forventes, at rammerne er skabt for en rentabel forretning i 2023.

Ledelsesberetning

Forventninger til 2023 og begivenheder efter regnskabsårets udløb

Forventningerne til 2023 er i tråd med Hedeselskabets målsætning om profitabel vækst i både omsætning og resultat med respekt for naturen. Det betyder, at vi i forbindelse med væksten også fremadrettet vil have fokus på den grønne omstilling og investere i udvikling af løsninger og indkøb, der bidrager positivt hertil. Der vil samtidig være fokus på at øge lønsomhed i de enkelte forretningsområder gennem blandt andet styrket brug af digitale og innovative løsninger med konkurrencedygtige produkter og serviceydelser til følge, som forventes at blive til gavn for kunderne, da det forventes at medføre forbedrede kundeoplevelser.

Forventninger til det kommende år er forbundet med usikkerhed grundet krigen i Ukraine, energikrise og inflation. Den manglende sigtbarhed i forhold til fremtidsudsigterne og effekterne af situationen kan på nuværende tidspunkt ikke kvalificeret indregnes i forventningerne.

På baggrund af ovenstående er den samlede forventning for 2023 et resultat før skat i niveauet 30-40 mio. kr.

Træhandelsvirksomheden Danish Hardwood A/S blev fra 3. januar 2023 en del af forretningsområdet Skov. Som følge af kompetencerne i Danish Hardwood A/S forventes tilgangen at styrke HedeDanmarks handel af kvalitetstræ betydeligt i hele verden.

Lovpligtig redegørelse om samfundsansvar

Som tidligere beskrevet er HedeDanmark er en international anlægs-, handels- og servicevirksomhed inden for det grønne område og Danmarks største og ledende leverandør af pleje- og serviceydelser til skoven, det åbne land, have- og parkanlæg samt det åbne rum i byerne. HedeDanmark er en del af Hedeselskabet, som arbejder for at fremme udviklingen af naturværdier og naturressourcer.

Det er for HedeDanmark naturligt at udvise ansvarlighed for det samfund, som vi er en del af. Vi betragter det som et ansvar, vi deler med vores interessenter, og hvor vi sammen agerer ud fra sund fornuft med hensyntagen til såvel kunder, ejere, medarbejdere og samarbejdspartnere samt samfund, klima og miljø. Vi tilstræber at minimere vores eget negative aftryk og forbedre det positive aftryk – både når det handler om klima og biodiversitet. Vores samfundsmæssige værdiskabelse ligger dog primært i, at de løsninger, som vi udvikler og tilbyder vores kunder, kan bidrage til, at de udleder mindre CO₂, binder kulstof, øger biodiversitet og udnytter naturens knappe ressourcer hensigtsmæssigt.

Vores arbejde med samfundsansvar tager udgangspunkt i de ti principper i FN's Global Compact, hvorunder vi har og efterlever en række politikker for samfundsansvar: Ordrede arbejdsforhold, antikorrupsion, medarbejdertrivsel og sikkerhed, miljø og klima samt diversitet og ligestilling. Vores politikker består af retningslinjer samt vores forventninger til hinanden og i en række tilfælde ønskede mål for udvikling på området.

HedeDanmark er, enten direkte eller gennem Hedeselskabet, repræsenteret i en række relevante bestyrelser og udvalg, som understøtter vores vision. Det gælder blandt andet Skovrådet, Dansk Skovforening, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Landskabsrådet, Danske Anlægsgartnere, Brancheforeningen Genanvend Biomasse, Foreningen Biogasbranchen m.fl.

Der henvises i øvrigt til Hedeselskabets redegørelse for samfundsansvar på www.hedeselskabet.dk/om-hedeselskabet/aarsrapport.

Ledelsesberetning

Ansvarlig leverandørstyring

HedeDanmark har siden 2014 arbejdet struktureret med og investeret i udvikling af politikker, procedurer, IT-systemer og værktøjer med henblik på at sikre ordnede løn- og arbejdsvilkår blandt vores leverandører og samarbejdspartnere.

Vores samarbejdskodeks (Code of Conduct) bygger på relevante internationale retningslinjer, herunder "OECD Guidelines for Multinational Enterprises", principperne i FN's Global Compact, FN's "Guiding Principles on Business and Human Rights", ILO-konventioner om børnearbejde (C138, C182), tvangsarbejde (C029, C105), ligeløn og diskrimination (C100, C111) og organisationsfrihed (C087, C098).

Gennem vores politik for ansvarlig leverandørstyring og vores samarbejdskodeks, der skal tiltrædes af alle leverandører, sikrer HedeDanmark, at underleverandører og samarbejdspartnere overholder internationale retningslinjer om såvel arbejdstagerrettigheder og menneskerettigheder. Der er i 2022 ikke oplevet brud på menneskerettighederne eller på adfærdskodekset hos leverandørerne.

Der er i løbet af 2022 pågået en proces med udvikling af ansvarlig leverandørstyringskonceptet og samarbejdskodekset. Konceptet forventes at være klar i løbet af 2023.

Antikorruption

HedeDanmark anser korruption og bestikkelse for at være væsentlige risici i forhold til den frie konkurrence samt en hindring for naturlig profitabel vækst. Både internationalt og nationalt risikerer HedeDanmarks medarbejdere at blive mødt med krav om betaling af bestikkelse. På denne baggrund har HedeDanmark en antikorrupsionspolitik, som tager udgangspunkt i nultolerance over for bestikkelse, facilitation payment (betalinger der har til formål at sikre eller fremskynde en handling, som betaleren lovmæssigt eller på anden måde er berettiget til), returkommission og karteldannelse, og som indeholder råd og vejledninger i håndtering af interessekonflikter. I 2022 blev politikken gennemgået og opdateret. Der har i 2022 ikke været sager, der er i strid med antikorrupsionspolitikken.

HedeDanmark er omfattet af den whistleblowerordning, som Hedeselskabet etablerede i 2018. Den giver ansatte, samarbejdspartnere og andre eksterne personer mulighed for anonymt at kunne anmelde mistanke om uregelmæssigheder i alle dele af Hedeselskabet inden for områderne regnskabsmæssig manipulation, misbrug af aktiver samt svig, bestikkelse og korruption. Som følge af et nyt EU whistleblowerdirektiv har ordningen siden 2021 også indeholdt punkter vedrørende chikane, fysisk vold, trusler og seksuelle krænkelse samt væsentlige brud på miljøregler og forurening af miljøet. Ordningen indeholder desuden et afsnit om håndtering af personfølsomme oplysninger og håndtering af en eventuel situation, hvor bestyrelsesformanden vælger at stoppe en undersøgelse. Der har i 2022 ikke været sager som følge af indberetninger via ordningen, der administreres af en uvildig tredjepart. Whistleblowerordningen vil fortsætte uændret i 2023, dog med løbende forbedringer og tilpasninger såfremt dette findes relevant.

Medarbejdere

HedeDanmark har en række politikker, som skal medvirke til, at vi når vores korte og langsigtede mål på ordentlig og ansvarlig vis. Udgangspunktet er, at medarbejderne har evne og vilje til at udvikle sig, løse problemer, gennemføre arbejdsopgaver og påtage sig et ansvar, når mulighederne gives. Personalepolitikkerne, der dækker bl.a. områder som arbejdsmiljø, alkohol- og rygepolitik, kompetenceudvikling, rekruttering mv., skal medvirke til at synliggøre rammerne herfor.

HedeDanmark stræber efter at skabe optimale rammer og joborganisering, så vi kan tage hensyn til alle vores medarbejdere; dermed også de af vores medarbejdere, der ikke er fuldt ud i stand til at arbejde – uanset om det er midlertidigt eller permanent. Vi har bl.a. en seniorpolitik, som sikrer, at der tages hensyn til eventuelle ønsker om ændret ansvar, arbejdstid eller lignende.

Ledelsesberetning

Vi arbejder for, at personer med mentale eller fysiske udfordringer kan komme i job, så de værdifulde ressourcer, personerne rummer, kan komme i spil til gensidig gavn for virksomheden og de berørte medarbejdere. Vi er en del af et samarbejdsprojekt, som har til formål at skabe jobåbninger for tidligere kriminelle. Derudover er vi i løbende dialog med de nationale jobcentre om rekruttering, også vedrørende ansættelser på særlige vilkår.

Ved udgangen af 2022 var 23 personer ansat i fleksjob, med løntilskud, på mentorordning eller på §56-aftale, som kan indgås, hvis medarbejderen fx har væsentligt forøget sygdomsrisiko og dermed øget risiko for sygefravær.

Vi påtager os et ansvar for at sikre, at vi og andre virksomheder er i stand til at rekruttere kvalificeret arbejdskraft i fremtiden. Ved udgangen af 2022 havde vi 46 elever og praktikanter og bidrager på denne måde samtidig til unge menneskers uddannelse og fremtidige jobmuligheder.

Der er i 2022 etableret et elevprogram på tværs af vores forretningsområder, og det vil blive videreudviklet i 2023. Programmet skal bidrage til, at alle elever i HedeDanmark oplever, at de får en mere værdifuld uddannelse med indblik i forskellige dele af forretningen samt får skabt et netværk, som bidrager yderligere til, at de står stærkt både under og efter deres elevtid. Vi ønsker desuden, at programmet kan bidrage til, at flest mulige ønsker en fastansættelse ved endt uddannelse.

Rekruttering og modtagelse af nye medarbejdere er en prioriteret og væsentlig aktivitet i HedeDanmark. I 2022 er processen blevet optimeret og en stor del bliver digitaliseret, hvilket vil øge værdiskabelsen og medvirke til en professionel og ensartet oplevelse for alle nye medarbejdere. I 2023 udbygges den digitaliserede proces yderligere, og der tilføjes nye elementer for at sikre en større grad af fastholdelse. For time-lønnede medarbejdere er der i 2022 etableret en mentorordning, som skal sikre, at nye medarbejdere kommer godt i gang med opgaverne og bliver introduceret til processer, systemer og de nye kolleger. Der er udpeget en række mentorer, som i den forbindelse har været igennem en intern mentoruddannelse. Mentorordningen er i første omgang etableret i Grøn Service. På baggrund af erfaringer herfra vil vi i 2023 implementere ordningen i resten af organisationen.

I 2023 sættes der fokus på uddannelse og opkvalificering af en række af vores ledere. God ledelse er en høj prioritet, og vi anser det for at være afgørende for vores medarbejders trivsel og deres ønske om at blive ved at være ansat i HedeDanmark. Lederudviklingen vil i første omgang være målrettet ledere i driften og vil omfatte temaer som trivsel, stressforebyggelse, arbejdsmiljø, personalejura mv.

Efteruddannelse og opkvalificering af medarbejdere, så de fastholder et højt kompetenceniveau, er ligeledes en prioritet aktivitet i HedeDanmark. I forretningsområderne gennemføres systematisk uddannelsesplanlægning for at styrke faglige kompetencer og give et generelt kompetenceløft, som skal afspejle udviklingen samt aktuelle og forventede behov.

Arbejdsmiljø og sikkerhed

I alle dele af HedeDanmark er der fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed. Den øverste ledelse og en del af ledergruppen er repræsenteret i arbejdsmiljøudvalget, og prioritering af arbejdsmiljø er en naturlig del af ledelsesopgaven.

Henover 2022 har vi fortsat arbejdet med implementering af vores arbejdsmiljøledelsessystem. Vi har udarbejdet en arbejdsmiljøhåndbog, som giver medarbejdere en overskuelig introduktion til vores arbejdsmiljøledelsessystem. Der er desuden udarbejdet en film, som på humoristisk vis demonstrerer og understreger væsentlige pointer om sikkerhedskulturen. Arbejdsmiljørepræsentanterne laver sikkerhedstjek ved kollegaer, hvor værktøj, bil og værnemidler tjekkes, og der er dialog om arbejdsmiljø for at påvirke til sikker adfærd. I forbindelse med fastholdelse af ISO 45001 certificering har vi haft ekstern audit, der resulterede i

Ledelsesberetning

mindre afvigelser, bemærkninger og forbedringsforslag. Den eksterne kontrol og sparring bidrager til forbedringer af arbejdsmiljøet.

Størstedelen af medarbejderne arbejder udendørs og har samtidig fritidsinteresser i naturen. Mange er derfor udsat for solens skadelige stråler, hvorfor vi i 2022 har tilbudt alle medarbejdere screening for modermærke- og hudkræft ved en hudlæge. 73,5 % af medarbejderne tog imod tilbuddet. Heraf blev tre henvist til kræftpakkeforløb, 46 blev sendt videre til yderligere undersøgelse, og andre tre blev sendt videre til anden behandling ved hudlæge. Medarbejdere, der ikke skulle i kræftpakkeforløb, blev behandlet gennem vores sundhedsforsikring. Konsultationen ved hudlægen har bidraget til en øget forståelse af væsentligheden om at beskytte sig mod solen. Alle medarbejdere fik i 2022 desuden udleveret solcreme og vil fremadrettet gratis kunne bestille solcreme efter behov.

I 2022 har vi skabt opmærksomhed om de tilbud, som HedeDanmarks medarbejdere har gennem sundhedsforsikringen, og flere medarbejdere er blevet opmærksomme på at anvende sundhedsordningen til behandling og forebyggelse af sygdom, skader samt fysisk og mental trivsel. Hvor ordningen tidligere først trådte i kraft efter 12 måneders ansættelse, har vi i 2022 ændret praksis, så alle medarbejdere er omfattet af ordningen fra første arbejdsdag.

Flere af vores jobfunktioner involverer drift af maskiner og ophold i skoven, hvor risiko for skader er øget. Derfor har vi fokus på at gøre vores medarbejdere i stand til at yde førstehjælp, og i yderste konsekvens redde liv. I 2022 gjorde vi det obligatorisk for alle medarbejdere at deltage i et førstehjælpskursus.

Indsatsen inden for arbejdsmiljø og -sikkerhed i 2022 har resulteret i, at vi har reduceret vores ulykkesfrekvens med 15 % i forhold til 2021 og mere end 50 % i forhold til 2019. Siden 2021 har arbejdsmiljøudvalget en gang om året uddelt en arbejdsmiljøpris til en medarbejder, afdeling eller driftscenter, der har gjort en særlig indsats i forhold til arbejdsmiljø. I 2023 vil der fortsat være fokus på at reducere ulykkesfrekvensen. I forbindelse med lederudvikling og nyansættelse af personaleansvarlige vil der blive sat fokus på arbejdsmiljøledelse. For at sætte yderligere fokus på området, vil arbejdsmiljøorganisationen fra 2023 hver måned kåre en medarbejder, som har gjort en særlig indsats i forhold til arbejdsmiljø.

Syge- og ulykkesfravær

Indsatsen for ulykkesforebyggelse har medvirket til en reduktion af ulykkesrelateret fravær i 2022, dog er det ikke reduceret til et niveau i overensstemmelse med målsætningen. Størstedelen af fraværet skyldes få ulykker som følge af eksempelvis kontakt med bevægelige maskindele, fald og borrelia efter bid af skovflåt, som har medført længere fravær. Der vil fortsat i 2023 være et massivt fokus på ulykkesforebyggelse, hvilket forventes at bidrage til yderligere reduktion i 2023. Målsætningen for fravær på grund af ulykker for timelønnede i 2023 er 0,35 % af antal præsterede timer.

Ledelsesberetning

Sygefraværet for såvel timelønnede som funktionærer er steget i løbet af 2022. Det vurderes til dels at kunne hænge sammen med eftervirkningerne af COVID-19, hvor vi alle i højere grad end ellers levede en mere beskyttet tilværelse, hvorimod vi nu igen kan blive udsat for smitte mange steder. Dels at der er kommet mindre fokus på håndhygiejne og generel sygdomsforebyggende adfærd, hvilket kan øge sygdomsfrekvensen. Nedenstående viser fraværsoverblikket for 2021 og 2022:

Fokus	Målepunkt	Gruppe	Målsætning	Realiseret	Målsætning	Realiseret
			2022	2022	2021	2021
Nedbringelse af Sygefravær	Sygetimer	Timelønnede	< 3,25 %	5,39 %	3,50 %	4,61 %
		Funktionærer	< 1 %	1,41 %	1,50 %	0,59 %
Ulykkesfravær reduceres	Ulykkes-fraværstimer	Timelønnede	< 0,35 %	0,42 %	0,20 %	0,70 %

Note:
Sygefraværet er inkl. langtidfravær, fravær pga. kroniske lidelser og arbejdsulykker.
Sygefravær er målt i forhold til antal årsværk for funktionærer.
Ulykkesfravær er målt i forhold til antal præsterede timer.

Miljø og klima

HedeDanmark er bekendt med potentielle risici relateret til vores aktiviteter og services, herunder klima- og miljømæssige risici for eksempel i forbindelse med anvendelse af fossile brændstoffer til transport, værktøj og maskiner. HedeDanmark anvender værktøjer og maskiner til at udføre en række af vores aktiviteter og har desuden en bilflåde, der dagligt kører mange kilometer og dermed udleder CO₂. Derfor er HedeDanmark i lighed med resten af organisationen også omfattet af Hedeselskabets strategi "Naturlig Vækst", som sætter retningen for, at selskabet og de underliggende forretningsenheder skal arbejde for at modvirke og afbøde klimaforandringer ved at begrænse CO₂-udledning, erstatte CO₂-tunge materialer med bæredygtige alternativer og gennem klimasikringsløsninger. Strategien rummer indsatser for at øge biodiversiteten og udvikle effektive løsninger til fuld udnyttelse af naturens knappe ressourcer og til genanvendelse af restprodukter.

HedeDanmark indgår som en del af Hedeselskabets samlede klimaregnskab, som udarbejdes efter internationale standarder for klimaregnskab, herunder Greenhouse Gas Protocol (GHGP) og klimamålsætninger under Science Based Targets Initiative (SBTi). Der har i 2022 været fokus på at få indsigt i og dokumentation for vores klimapåvirkning i den fulde værdikæde, herunder den samlede effekt af kulstofbindingen i Hedeselskabets egne skove og i de skove, HedeDanmark forvalter. Ved udgangen af 2022 forvaltede HedeDanmark over 180.000 hektar skov i ind- og udlandet.

For de skove vi forvalter, kan vi dokumentere en nettobinding på mere end 250.000 tons CO₂ i den samlede værdikæde (scope 1, 2 og 3). I Hedeselskabets eget skovejerskab kan vi dokumentere en (scope 1) binding på mere end 17.000 tons CO₂. Scope 1 omfatter Hedeselskabets direkte emission, hvor de to største poster er brændstof i henholdsvis egne biler og maskiner. Scope 2 omfatter indirekte emissioner fra eksempelvis el og fjernvarme. Scope 3 omfatter indirekte udledninger forbundet med den værdikæde, som Hedeselskabet indgår i. Hedeselskabets aktiviteter i den fulde værdikæde sikrer dermed en binding af langt mere CO₂e, end vi udleder, jf. klimaregnskabet.

Selvom vi således kan dokumentere et positivt aftryk, ønsker vi at bidrage yderligere og har i 2022 vedtaget en reduktionsmålsætning for vores fossile emissioner, som flugter med Paris-aftalens mål om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius. Vi vil reducere vores fossile scope 1, 2 og 3 emissioner (baseline 2020) i overensstemmelse med 'Science Based Targets Initiative (SBTi) Net Zero standard', hvilket vil sige en reduktion på scope 1 og 2 med mindst 42 % og på scope 3 med mindst 25 % inden 2030.

Ledelsesberetning

HedeDanmarks medarbejdere i forretningsområderne Landskab & Anlæg og Grøn Service omlagde i 2021 det knap to hektar store græsareal ved hovedkontoret i Viborg til en biodiversitetspark. 2022 var den første fulde vækstsæson, hvor vi kunne opleve og dokumentere effekten af at omlægge en traditionel græsplæne til et areal med bynatur og plads til øget mangfoldighed. Forekomsten af arter er registreret i en videnskabsbaseret database, og her er der i 2022 indrapporteret og fotodokumenteret 44 arter af insekter og 12 arter af øvrige dyr. I efteråret 2022 afprøvede vi udstyr til stationær punktælling, der viste et biodiversitetsindeks på maksimalt 39, og det døgn med flest observationer gav 3.865 enkeltobservationer. Gentagne målinger giver en baseline og en objektiv score for diversiteten, hvilket kan bidrage til at synliggøre værdien af omlægningen i forhold til at øge biodiversitet. Når vi udfører biodiversitetsfremmende tiltag for vores kunder, vil det give værdifuld viden og dokumentation, de kan anvende i deres afrapporteringer.

I løbet af 2022 har HedeDanmark fortsat den gradvise udskiftning af firmabiler, maskiner og værktøj til mere bæredygtige brændstofalternativer og installeret solceller på udvalgte biltage. Der er desuden indført en bilpolitik på hvidpladebiler, hvor det kun er muligt at vælge 100 % elbiler fra og med 2024.

Med udgangspunkt i HedeDanmarks forretningsområder og strategiske ambitioner bidrager vi til udvalgte af FNs Verdensmål, herunder:

Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion

Målet omfatter effektiv styring af vores fælles naturressourcer, og måden hvorpå vi bortskaffer giftigt affald og forurenende stoffer. Derudover tilskynder målet industrier, virksomheder og forbrugere til at genbruge og reducere deres affald. Forretningsområdet Cirkulær Bioøkonomi beskæftiger sig med formidling og dokumentation af en række restprodukter fra forsyningsselskaber og virksomheder til anvendelse som foder eller gødningssubstrater til landbruget eller som energikilde til biogasanlæg. Inden for forretningsområdet driver vi også et miljøcenter til modtagelse af jord, slam og have- og byggeaffald, hvor vi producerer betonklodser af noget af det indkomne materiale. Aktiviteterne understøtter samfundets genanvendelse af produkter og værdiskabelse af affaldsstrømme. Cirkulær Bioøkonomi formidlede i 2022 over 500.000 tons restprodukter til en højere værdiudnyttelse.

Mål 13: Klimaindsats

Målet handler om at begrænse stigningen af den globale gennemsnitstemperatur til 2 grader celsius over det før-industrielle niveau og helst komme under 1,5 grader samt styrke modstandsdygtighed og klimatilpasning i sårbare regioner. Hedeselskabet både udleder og binder CO₂ i forbindelse med vores aktiviteter. Vi udleder bl.a. ved drift af maskinpark, transport i egen værdikæde, afbrænding af træ og når de formidlede restprodukter spredes ud på marken. Omvendt binder vi CO₂, når træerne i vores egne og forvaltede skove vokser. I 2022 har der været en nettotilvækst i skovene, hvilket betyder, at træerne har vokset mere, end der er skovet. Derudover har det træ, der er skovet, medvirket til at fortrænge fossile energikilder i vores energisystem samt indgået i materialer til byggeri m.v., hvor træ også lagres og erstatter beton, mursten m.v., som har et højt CO₂-forbrug forbundet med produktionen. Vores opgaver inden for klimasikring, herunder afledning af regnvand, etablering af og tømning af regnvandsbassiner og kystsikring medvirker til at afbøde effekterne af klimaændringerne. Vores klimaregnskab dokumenterer vores negative og positive påvirkning. Vi har en ambition om at reducere vores fossile emissioner med 42 % i scope 1 og 2 og med 25 % i scope 3 fra 2020 til 2030 på linje med ambitionerne i Paris-aftalen.

Mål 15: Livet på land

Målet fokuserer på at bevare og genoprette brugen af terrestriske økosystemer som skove, vådområder, tørre områder og bjerge inden 2030 og fremme ansvarlig forvaltning af skove og standsning af afskovning. HedeDanmark forvalter store skovarealer og driver aktiviteter med henblik på naturgenopretning og etablering af biodiversitetsparker med tilhørende dokumentationsmulighed. HedeDanmark er certifikatholder for både PEFC™ og FSC® skovcertificering og certificerer skove, som vi forvalter efter kundens ønske. HedeDanmark tester som de første i Norden FSC's nye standard for certificering af økosystemtjenester i egne

Ledelsesberetning

plantager, hvilket omhandler opgørelse af CO₂-binding, biodiversitet, vand og rekreative formål. Desuden er den træflis, som forsyningsselskaberne aftager, SBP-certificeret.

Mål 17: Partnerskaber for handling

På tværs af de tre mål 12, 13 og 15 samt gennemgående for alle vores aktiviteter i HedeDanmark er mål 17. For vi kan kun finde løsninger på de samfundsmæssige udfordringer og kriser i tætte alliancer med kunder, medarbejdere, den offentlige sektor, private virksomheder og forskere.

Rapportering om det underrepræsenterede køn i ledelsen

HedeDanmark ønsker, at medarbejdere og ledere er bredt og forskelligartet sammensat, idet vi tror på, at en mangfoldig sammensætning skaber et dynamisk og givende arbejdsmiljø, samtidig med at mangfoldigheden gør os konkurrencedygtige og giver os de bedste forudsætninger for at skabe succes i både forretningen og som en attraktiv arbejdsplads.

Ud af 903 ansatte i Hedeselskabet ved udgangen af 2022 var i alt 17 forskellige nationaliteter repræsenteret. Gennemsnitsalderen var 49 år, og gennemsnitsanciennitet godt otte år. Den kønsmæssige fordeling ud fra den juridiske definition var 23 % kvinder og 77 % mænd.

Vores mål og faktiske udmøntning for diversitet og ligestilling skal til enhver tid være i overensstemmelse med gældende lovgivning og anerkendte nationale og internationale standarder. Vores diversitetspolitik bidrager til fortsat at sikre, at alle har lige muligheder og til at skabe de bedste rammer for at gøre karriere uafhængig af køn, alder, hudfarve, politisk og religiøs anskuelse, seksuel orientering, national, social og etnisk oprindelse. Kompetencer er til enhver tid det afgørende parameter i ansættelser og ved forfremmelser. Internt opfordres alle på lige vilkår til at søge lederstillinger, såfremt kompetencerne matcher stillingerne. HedeDanmark tilbyder alle medarbejdere mulighed for, gennem udvikling i jobbet og deltagelse i relevante interne og eksterne kurser og uddannelse, at udvikle faglige og personlige kompetencer.

Bestyrelsen

Ved udgangen af 2022 bestod HedeDanmarks bestyrelse af tre personer, heraf en kvinde og to mænd. Dermed udgør det underrepræsenterede køn 33 %, og der er således en afbalanceret kønsmæssig fordeling jævnfør myndighedernes vejledning herom. Det er også for 2023 målsætningen, at den kønsmæssige fordeling er afbalanceret.

Første og andet ledelseslag

HedeDanmarks første ledelsesniveau, direktionen, består af to personer, heraf en kvinde og en mand, og der er således en 50 % kønsmæssig fordeling. Det andet ledelsesniveau omfatter personer med personaleansvar, som refererer direkte til det første ledelsesniveau under det øverste ledelsesorgan, dvs. til direktionen. Niveaue består af 16 personer, heraf fem kvinder. Samlet set udgør det underrepræsenterede køn 33 %. I 2023 vil der pågå et arbejde med at opsætte måltal, tidshorisont og handlinger, der skal bidrage til at realisere en ligelig kønsmæssig fordeling i overensstemmelse med myndighedernes vejledninger herfor.

Dataetik

I løbet af 2022 har en arbejdsgruppe drøftet de etiske overvejelser ved anvendelse af data samt de interne retningslinjer for databehandling og på baggrund heraf udarbejdet en politik for dataetik. Vores politik for dataetik redegør for vores interne retningslinjer for, hvordan vi arbejder med dataetik, herunder hvordan vi bl.a. indsamler, behandler og anvender data etisk korrekt, ansvarligt og gennemsigtigt.

Direktionen har det overordnede ansvar for, at politikken er i tråd med strategien, og at den efterleves i praksis. Ledergruppen har det daglige ansvar for, at de respektive forretningsområder agerer i overensstemmelse med retningslinjerne for dataetik. Dataetiske dilemmaer skal diskuteres og vurderes af de relevante ansvarlige, når de opstår. Arbejdsgruppen foretager løbende, og som minimum én gang årligt, en

Ledelsesberetning

evaluering af indsatser, handlinger og politikker inden for dataetik, herunder brugen af ny teknologi. Evalueringen skal inkludere en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at foretage ændringer til nærværende politik.

Risikostyring

HedeDanmark indgår som en del af Hedeselskabets arbejde med risikostyring. Hedeselskabet betragter risikostyring som et vigtigt værktøj til at skabe vækst i forretningen og til at beskytte medarbejdere, aktiver og omdømme. Hedeselskabet har i 2022 fortsat det forløb, som har pågået i de senere år, og som har til formål at sikre en mere ensartet og værdiskabende anvendelse af risikostyring i Hedeselskabet.

Det betyder, at Hedeselskabet:

- Anvender et effektivt og integreret risikostyringssystem, samtidig med at den forretningsmæssige fleksibilitet bevares.
- Identificerer og vurderer væsentlige risici forbundet med Hedeselskabet.
- Overvåger, styrer og begrænser risici.

Siden 2021 har arbejdet med risikostyring primært bestået af en fortsat forbedret integration af risikostyring med andre væsentlige processer, hvilket vil fortsætte i 2023.

Hedeselskabets diversifikation i kommercielle aktiviteter er i sig selv et element af risikostyring. Flere af de risici, som kan påvirke Hedeselskabet negativt, kan have en positiv effekt i andre dele af Hedeselskabet. Vi søger at begrænse kontraktuelle risici gennem omfattende kvalitetsprocedurer, kompetenceregler, professionelle ansvarsforsikringer og garantier. Risici, som følger med internationale aktiviteter, søger vi at begrænse ved at anvende lokale eksperter, som supplerer de allerede etablerede kvalitetsprocedurer for indenlandske aktiviteter. Risici relaterede til politiske og klimatiske forhold søger vi proaktivt at reducere ved at følge det politiske arbejde og den klimatiske udvikling samt tilpasse aktiviteterne og samarbejdsaftalerne i overensstemmelse hermed. I forhold til IT-afhængighed, digitalisering og sikkerhed implementeres løbende ny teknologi og metoder, som optimerer opgaveløsningen over for kunder samt beskytter aktiver og viden. Hedeselskabet har i 2022 gennemført implementering af yderligere tiltag i takt med de øgede trusler fra cyberkriminalitet og større krav til datasikkerhed som følge af regulering. Implementering af yderligere tiltag bliver løbende vurderet og igangsat i takt med, at trusselsbilledet og kravene ændrer sig. Hedeselskabet har fokus på at have de rette kompetencer til udførelse af de enkelte opgaver og tilstræber at mindske personafhængighed. Således skal alle opgaver udføres af kompetente medarbejdere uden risiko for egen eller andres sikkerhed.

Det er Hedeselskabets politik at have den fornødne likviditet til rådighed. Hedeselskabets stabile og gode soliditet kombineret med fokus på fortsat nedbringelse af nettorentebærende gæld medfører en høj kreditværdighed, som kommer til udtryk i hensigtsmæssige kreditfaciliteter og lånetilsagn på både kort og langt sigt, samt i den ønskede fleksibilitet med hensyn til forfalds- og genforhandlingstidspunkter, hvilket bidrager til at minimere likviditets- og lånerisici. Kreditrisici minimeres gennem diversifikation og kreditforsikring i forretningsområderne samt gennem reduceret eksponering, mens renterisici afdækkes med kreditter og lån på lange renteaftaler.

Resultatopgørelse

Note	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
1 Nettoomsætning	2.164.746	1.996.944	2.010.515	1.869.433
Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling	2.542	-59	2.542	-380
2 Andre driftsindtægter	1.712	2.395	844	1.155
3 Omkostninger til råvarer og tjenesteydelser	-1.395.408	-1.303.092	-1.327.140	-1.251.553
Bruttofortjeneste	773.592	696.188	686.761	618.655
4 Andre eksterne omkostninger	-265.835	-226.726	-237.687	-199.096
5 Personaleomkostninger	-431.081	-385.741	-409.017	-363.777
6 Af- og nedskrivninger	-52.679	-39.370	-46.513	-32.555
Andre driftsomkostninger	-224	-157	-224	-157
Resultat af primær drift	23.773	44.194	-6.680	23.070
13 Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	29.622	18.402
13 Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-2.193	874	-2.193	874
13 Indtægter af andre kapitalandele og værdipapirer	-200	-227	-200	-227
7 Finansielle indtægter	1.946	951	1.295	764
Op- og nedskrivning af finansielle aktiver	-1.294	7.051	-1.300	1.650
8 Finansielle omkostninger	-18.593	-14.884	-16.477	-12.633
Resultat af fortsættende aktiviteter før skat	3.439	37.959	4.067	31.900
9 Skat af årets resultat af fortsættende aktiviteter	-984	-6.237	3.196	-3.006
Årets resultat af fortsættende aktiviteter	2.455	31.722	7.263	28.894
10 Årets resultat efter skat af ophørte aktiviteter	4.322	-4.203	0	0
Årets resultat	6.777	27.519	7.263	28.894
Forslag til resultatdisponering:				
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	-4.844	0
Overført til senere år	7.263	28.894	12.107	28.894
Minoritetsinteressernes andel	-486	-1.375	0	0
Resultatdisponering i alt	6.777	27.519	7.263	28.894

Balance pr. 31. december

Note	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Aktiver				
Anlægsaktiver				
Færdiggjorte udviklingsprojekter	0	2.097	0	0
Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	22.286	32.503	16.693	26.642
Goodwill	3.555	15.460	0	8.828
Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	2.642	1.709	2.642	0
11 Immaterielle anlægsaktiver i alt	28.483	51.769	19.335	35.470
Grunde og bygninger	51.344	54.372	48.019	49.598
Biologiske aktiver	2.157	2.157	0	0
Produktionsanlæg og maskiner	65.869	80.658	65.869	47.577
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	41.583	52.501	38.259	29.839
Materielle anlægsaktiver under udførelse	445	851	445	0
12 Materielle anlægsaktiver i alt	161.398	190.539	152.592	127.014
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	116.650	86.793
Kapitalandele i associerede virksomheder	301	1.394	301	1.394
Tilgodehavende hos associerede virksomheder	1.100	0	1.100	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	10.573	10.773	10.573	10.773
Andre tilgodehavender - finansielle anlægsaktiver	0	263	0	263
13 Finansielle anlægsaktiver i alt	11.974	12.430	128.624	99.223
Anlægsaktiver i alt	201.855	254.738	300.551	261.707
Omsætningsaktiver				
14 Varebeholdninger	165.032	103.634	97.361	77.186
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	507.510	484.816	485.270	465.321
15 Igangværende arbejder for fremmed regning	57.666	54.969	57.666	54.884
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	35	138	98	15.645
16 Andre tilgodehavender	15.862	14.265	12.305	11.890
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag/selskabsskat	878	2.844	0	0
18 Udskudt skatteaktiv	32.850	31.077	32.736	28.593
17 Periodeafgrænsningsposter	6.414	3.536	5.825	3.293
Tilgodehavender i alt	621.215	591.645	593.900	579.626
Likvide beholdninger	35.998	68.451	4.861	6.645
Aktiver bestemt for salg	0	25.077	0	0
Omsætningsaktiver i alt	822.245	788.807	696.122	663.457
Aktiver i alt	1.024.100	1.043.545	996.673	925.164

Balance pr. 31. december

Note	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Passiver				
Egenkapital				
Grundkapital	30.000	30.000	30.000	30.000
Dagsværdireserve for fremmed valuta	-1.311	-2.787	0	-2.787
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	54.893	0
Overført overskud	208.831	11.438	152.627	11.438
Selskabets egenkapital eksklusive minoritetsinteresser	237.520	38.651	237.520	38.651
Minoritetsinteresser	0	5.423	0	0
Egenkapital i alt	237.520	44.074	237.520	38.651
Hensatte forpligtelser				
18 Hensættelser til udskudt skat	2.177	3.322	0	0
19 Andre hensatte forpligtelser	33.841	52.785	33.051	43.949
Hensatte forpligtelser i alt	36.018	56.107	33.051	43.949
Langfristede gældsforpligtelser				
Ansvarlig lånekapital	0	170.000	0	170.000
Gæld til kreditinstitutter	18.338	18.102	18.338	1.075
Anden gæld	2.925	7.481	2.925	0
20 Langfristede gældsforpligtelser i alt	21.263	195.583	21.263	171.075
Kortfristede gældsforpligtelser				
20 Afdrag på langfristet gæld som forfalder inden for 1 år	1.486	5.992	1.486	65
Kreditinstitutter	263.584	323.396	245.776	288.098
15 Modtagne forudbetalinger vedr. igangværende arbejder	27.339	28.773	23.362	25.591
Leverandører af varer og tjenesteydelser	290.742	202.619	277.097	192.582
Gæld til tilknyttede virksomheder	14.749	31.605	30.218	36.831
Skyldig selskabsskat	2.455	1.901	1.344	215
21 Anden gæld	112.133	121.877	108.745	113.520
22 Periodeafgrænsningsposter	16.811	14.587	16.811	14.587
Passiver bestemt for salg	0	17.031	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	729.299	747.781	704.839	671.489
Gældsforpligtelser i alt	750.562	943.364	726.102	842.564
Passiver i alt	1.024.100	1.043.545	996.673	925.164
23 Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser				
24 Nærtstående parter				
25 Begivenheder efter regnskabsårets udløb				
26 Anvendt regnskabspraksis				

Egenkapitalopgørelse

	Selskabs- kapital 1000 kroner	Overkurs ved emission 1000 kroner	Dagsværdi- reserve for fremmed valuta 1000 kroner	Overført overskud 1000 kroner	I alt 1000 kroner	Minoritets- interesser 1000 kroner	Egenkapital i alt 1000 kroner
Koncernen, pr. 31. december							
Egenkapital primo	30.000	0	-376	212.043	241.667	0	241.667
Nettoeffekt som følge af fusion	0	0	-2.411	-200.605	-203.016	5.423	-197.593
Egenkapital primo efter fusion	30.000	0	-2.787	11.438	38.651	5.423	44.074
Gældskonvertering	0	192.541	0	0	192.541	0	192.541
Regulering ved salg af virksomheder	0	0	2.411	-2.411	0	0	0
Overført	0	-192.541	0	192.541	0	0	0
Valutakursreguleringer i forbindelse med omregning	0	0	-935	0	-935	0	-935
Årets til- og afgang	0	0	0	0	0	-4.937	-4.937
Årets resultat	0	0	0	7.263	7.263	-486	6.777
Egenkapital ultimo	30.000	0	-1.311	208.831	237.520	0	237.520

	Selskabs- kapital 1000 kroner	Overkurs ved emission 1000 kroner	Dagsværdi- reserve for fremmed valuta 1000 kroner	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis- metode 1000 kroner	Overført overskud 1000 kroner	Egenkapital i alt 1000 kroner
Moderselskabet, pr. 31. december						
Egenkapital primo	30.000	0	-376	0	212.043	241.667
Nettoeffekt som følge af fusion	0	0	-2.411	0	-200.605	-203.016
Egenkapital primo efter fusion	30.000	0	-2.787	0	11.438	38.651
Gældskonvertering	0	192.541	0	0	0	192.541
Overført	0	-192.541	376	-376	192.541	0
Regulering ved salg af virksomheder	0	0	2.411	61.048	-63.459	0
Valutakursreguleringer i forbindelse med omregning	0	0	0	-935	0	-935
Årets resultat	0	0	0	-4.844	12.107	7.263
Egenkapital ultimo	30.000	0	0	54.893	152.627	237.520

Noter

	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Morderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Note 1 Nettoomsætning				
Varesalg, service- og rådgivningsydelser	2.163.955	1.996.304	2.009.871	1.868.892
Lejeindtægter	791	640	644	541
	2.164.746	1.996.944	2.010.515	1.869.433
Segmentopdeling af nettoomsætning				
Aktivitetsmæssig opdeling				
Grøn Service	382.291	402.926	383.433	402.926
Landskab & Anlæg	438.507	418.652	438.507	416.220
Skov	1.123.342	987.724	1.011.930	897.891
Cirkulær Bioøkonomi	210.492	176.509	165.889	140.573
Grønne investeringer og øvrige aktiviteter	10.114	11.133	10.756	11.823
Nettoomsætning aktivitetsmæssig i alt	2.164.746	1.996.944	2.010.515	1.869.433
Geografisk opdeling				
Danmark	1.829.106	1.702.837	1.817.181	1.687.765
Øvrige Skandinavien	66.953	54.884	19.121	17.188
Vesteuropa	194.659	180.432	151.995	148.179
Østeuropa	71.865	55.909	21.022	14.906
Øvrige	2.163	2.882	1.196	1.395
Nettoomsætning geografisk i alt	2.164.746	1.996.944	2.010.515	1.869.433
Note 2 Andre driftsindtægter				
Erstatning fra forsikringselskaber	250	284	250	284
Fortjeneste ved salg af småaktiver	249	77	249	77
Fortjeneste ved salg af immaterielle rettigheder	0	550	0	550
Regulering af hensættelser - indtægt	33	36	0	0
Øvrige indtægter	1.180	1.448	345	244
	1.712	2.395	844	1.155
Note 3 Omkostninger til råvarer og tjenesteydelser				
Varekøb	963.414	821.050	894.139	791.011
Entreprenøromkostninger	428.242	479.821	429.249	458.321
Indkøbte tjenesteydelser	3.752	2.221	3.752	2.221
	1.395.408	1.303.092	1.327.140	1.251.553
Note 4 Andre eksterne omkostninger				
Kontor- og administrationsomkostninger	35.905	40.366	28.094	31.445
Drift og vedligeholdelse af materiel og bygninger	93.799	73.315	91.264	70.977
Rejseomkostninger	15.448	12.693	15.163	12.540
Fragt af solgte varer	108.126	91.399	91.993	75.918
Øvrige eksterne omkostninger	12.557	8.953	11.173	8.216
	265.835	226.726	237.687	199.096
Honorar til repræsentantskabsvalgt revision				
Honorar vedrørende lovpligtig revision	471	470	408	421
Skatterådgivning	110	14	110	14
Andre ydelser	131	38	130	13

Noter

	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Note 5 Personaleomkostninger				
Lønninger og honorarer	389.638	349.327	371.909	331.917
Pensioner og bidrag til pensionsordninger	20.427	17.251	18.770	15.765
Andre omkostninger til social sikring	10.438	8.246	9.422	6.896
Øvrige personaleomkostninger	10.578	10.917	8.916	9.199
	431.081	385.741	409.017	363.777
Antal heltidsansatte	814	729	762	671
Løn og vederlag til direktion i moderselskabet	6.570	5.356	6.570	5.356
Note 6 Af- og nedskrivninger				
Færdiggjorte udviklingsprojekter	306	334	0	0
Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder	11.102	9.671	10.640	9.143
Goodwill	9.405	2.453	8.828	1.903
Af- og nedskrivninger immaterielle anlægsaktiver	20.813	12.458	19.468	11.046
Grunde og bygninger	2.737	2.402	2.259	1.914
Produktionsanlæg og maskiner	20.919	16.768	17.223	13.657
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	10.508	9.612	9.447	7.644
Af- og nedskrivninger materielle anlægsaktiver	34.164	28.782	28.929	23.215
Fortjeneste ved salg af anlægsaktiver	-2.298	-1.870	-1.884	-1.706
Af- og nedskrivninger i alt	52.679	39.370	46.513	32.555
Note 7 Finansielle indtægter				
Renter fra tilknyttede virksomheder	17	0	215	234
Renter fra associerede virksomheder	42	0	42	0
Renter af tilgodehavender fra salg	744	203	264	111
Valutakursgevinster	682	391	617	298
Øvrige finansielle indtægter	461	357	157	121
	1.946	951	1.295	764
Note 8 Finansielle omkostninger				
Renter af gæld til realkreditinstitutter	434	118	434	25
Renter af gæld til kreditinstitutter	6.722	3.873	5.073	2.041
Renter tilknyttede virksomheder	9.097	9.691	9.183	9.691
Valutakurstab	1.346	585	1.338	466
Øvrige finansielle omkostninger	994	617	449	410
	18.593	14.884	16.477	12.633
Note 9 Skat af årets resultat				
Skat af årets resultat	4.861	4.595	715	3.344
Regulering vedr. tidligere års skat	-1.976	2.571	232	2.571
Årets regulering af udskudt skat	-3.917	1.605	-3.950	-375
Regulering vedr. tidligere års udskudte skat	2.016	-2.534	-193	-2.534
	984	6.237	-3.196	3.006
Note 10 Resultat af ophørte aktiviteter				
Nettoomsætning	11.757	43.903	0	0
Omkostninger	-11.763	-49.304	0	0
Driftsresultat før skat	-6	-5.401	0	0
Skat af driftsresultat	0	0	0	0
Driftsresultat efter skat	-6	-5.401	0	0
Avance ved afhændelse	4.328	1.198	0	0
Resultat af ophørte aktiviteter	4.322	-4.203	0	0

Noter

Note 11 Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter 1000 kroner	Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder 1000 kroner	Goodwill 1000 kroner	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse 1000 kroner	Immaterielle anlægsaktiver i alt 1000 kroner
HedeDanmark a/s, koncernen					
Anskaffelsessum primo	3.353	74.428	115.738	1.709	195.228
Kursregulering	-3	-1	0	-31	-35
Årets tilgang	0	965	-2.500	3.273	1.738
Årets afgang	0	-2.887	-77.905	0	-80.792
Afgang ved virksomhedsoverdragelse	-3.350	-241	-1.035	-2.309	-6.935
Anskaffelsessum ultimo	0	72.264	34.298	2.642	109.204
Af- og nedskrivninger primo	-1.256	-41.925	-100.278	0	-143.459
Kursregulering	-1	1	0	0	0
Årets afskrivning	-306	-11.102	-2.294	0	-13.702
Årets nedskrivning	0	0	-7.111	0	-7.111
Årets afgang	0	2.888	77.905	0	80.793
Afgang ved virksomhedsoverdragelse	1.563	160	1.035	0	2.758
Af- og nedskrivninger ultimo	0	-49.978	-30.743	0	-80.721
Bogført værdi ultimo	0	22.286	3.555	2.642	28.483

	Erhvervede patenter, licenser, varemærker og rettigheder 1000 kroner	Goodwill 1000 kroner	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse 1000 kroner	Immaterielle anlægsaktiver i alt 1000 kroner
HedeDanmark a/s, moderselskabet				
Anskaffelsessum primo	65.274	89.612	0	154.886
Årets tilgang	690	0	2.642	3.332
Årets afgang	-2.885	-69.025	0	-71.910
Anskaffelsessum ultimo	63.079	20.587	2.642	86.308
Af- og nedskrivninger primo	-38.632	-80.784	0	-119.416
Kursregulering	1	0	0	1
Årets afskrivning	-10.640	-1.717	0	-12.357
Årets nedskrivning	0	-7.111	0	-7.111
Årets afgang	2.885	69.025	0	71.910
Af- og nedskrivninger ultimo	-46.386	-20.587	0	-66.973
Bogført værdi ultimo	16.693	0	2.642	19.335

Noter

Note 12 Materielle anlægsaktiver	Grunde og bygninger	Biologiske aktiver	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Materielle anlægsaktiver i alt
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
HedeDanmark a/s, koncernen						
Anskaffelsessum primo	82.188	2.157	218.450	109.529	851	413.175
Overført til aktiver bestemt for salg	-1.708	0	-5.406	-7.073	0	-14.187
Regulering til primo	0	0	14.566	-14.566	0	0
Kursregulering	-271	0	-880	328	-15	-838
Årets tilgang	2.524	0	37.732	12.779	5.575	58.610
Årets afgang	-329	0	-9.292	-5.764	-71	-15.456
Afgang ved virksomhedsoverdragelse	-20.049	0	-98.536	-478	-5.895	-124.958
Anskaffelsessum ultimo	62.355	2.157	156.634	94.755	445	316.346
Regulering til primo	0	145	0	0	0	145
Årets afgang	0	-145	0	0	0	-145
Opskrivning ultimo	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger primo	-27.817	0	-136.872	-55.635	0	-220.324
Overført til aktiver bestemt for salg	1.708	0	4.486	5.680	0	11.874
Regulering til primo	0	0	-2.114	2.114	0	0
Kursregulering	213	0	657	-329	0	541
Årets afskrivning	-2.737	0	-20.279	-10.508	0	-33.524
Årets nedskrivning	0	0	-640	0	0	-640
Årets afgang	283	0	7.136	5.148	0	12.567
Afgang ved virksomhedsoverdragelse	17.339	0	56.861	358	0	74.558
Af- og nedskrivninger ultimo	-11.011	0	-90.765	-53.172	0	-154.948
Bogført værdi ultimo	51.344	2.157	65.869	41.583	445	161.398
Heraf finansielt leasede aktiver	0	0	0	1.813	0	1.813
	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Materielle anlægsaktiver i alt	
	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner	1000 kroner
HedeDanmark a/s, moderselskabet						
Anskaffelsessum primo	57.867	124.828	77.741	0	260.436	
Årets tilgang	727	37.671	18.570	445	57.413	
Årets afgang	-233	-10.106	-8.778	0	-19.118	
Anskaffelsessum ultimo	58.361	152.393	87.533	445	298.732	
Af- og nedskrivninger primo	-8.270	-77.251	-47.902	0	-133.423	
Årets afskrivning	-2.259	-16.583	-9.447	0	-28.289	
Årets nedskrivning	0	-640	0	0	-640	
Årets afgang	187	7.950	8.075	0	16.212	
Af- og nedskrivninger ultimo	-10.342	-86.524	-49.274	0	-146.140	
Bogført værdi ultimo	48.019	65.869	38.259	445	152.592	
Heraf finansielt leasede aktiver	0	0	1.813	0	1.813	

Noter

Note 13 Finansielle anlægsaktiver

HedeDanmark a/s, koncernen

	Kapitalandele i associerede virksomheder 1000 kroner	Tilgodeha- vender hos associerede virksomheder 1000 kroner	Andre værdipapirer og kapitalandele 1000 kroner	Andre tilgode- havender 1000 kroner
Anskaffelsessum primo	12.689	0	11.000	263
Årets tilgang	1.100	1.100	0	0
Årets afgang	0	0	0	-263
Anskaffelsessum ultimo	13.789	1.100	11.000	0
Reguleringer primo	-11.294	0	-227	0
Reguleringer til primo	-1	0	0	0
Af- og nedskrivninger	-1.363	0	-909	0
Andel af årets resultat efter skat	-830	0	709	0
Reguleringer ultimo	-13.488	0	-427	0
Bogført værdi ultimo	301	1.100	10.573	0

HedeDanmark a/s, moderselskabet

	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder 1000 kroner	Kapitalandele i associerede virksomheder 1000 kroner	Tilgodeha- vender hos associerede virksomheder 1000 kroner	Andre værdipapirer og kapitalandele 1000 kroner	Andre tilgode- havender 1000 kroner
Anskaffelsessum primo	110.318	5.761	0	11.000	263
Regulering til primo	-2.500	0	0	0	0
Årets tilgang	15.449	1.100	1.100	0	0
Årets afgang	-68.497	0	0	0	-263
Anskaffelsessum ultimo	54.770	6.861	1.100	11.000	0
Reguleringer primo	-23.526	-4.367	0	-227	0
Af- og nedskrivninger	-76	-1.363	0	-909	0
Regulering ved køb og salg af virksomheder	61.048	0	0	0	0
Valutakursregulering mellemværende døtre	-936	0	0	0	0
Andel af årets resultat efter skat	25.370	-830	0	709	0
Reguleringer ultimo	61.880	-6.560	0	-427	0
Bogført værdi ultimo	116.650	301	1.100	10.573	0

Noter

Note 13 Finansielle anlægsaktiver (fortsat)

	Ejer- andel %	Egen- kapital 1000 kr.	Årets resultat efter skat 1000 kr.	HedeDanmarks andel	
				Egen- kapital 1000 kr.	Årets resultat efter skat 1000 kr.
Dattervirksomheder					
Heidegesellschaft Forstprodukte und -geräte GmbH, Tyskland	100	27.986	5.452	27.986	5.452
HD BioRec AB, Sverige	100	10.657	747	10.657	747
HD Forest Holding SIA, Letland	100	71.216	16.573	71.216	16.573
HD Jordpark a/s, Viborg	100	1.870	943	1.870	943
Emirates Landscape L.L.C., Abu Dhabi	100	0	-6	0	-6
Sloths Naturpleje ApS, Aalestrup	100	3.838	21	3.838	21
Enricom A/S	0	6.581	1.359	0	1.640
Moderselskabets andel				115.567	25.370
Goodwill 31. december 2022				1.083	
Ned- og afskrivning på goodwill					-82
Moderselskabets andel i dattervirksomheder i alt				116.650	25.288

	Ejer- andel %	Egen- kapital 1000 kr.	Årets resultat efter skat 1000 kr.	HedeDanmarks andel	
				Egen- kapital 1000 kr.	Årets resultat efter skat 1000 kr.
Associerede virksomheder - koncernen					
JSCJS Rindibel (under afvikling), Hviderusland	29	0	0	0	0
Compoil A/S, Hobro	20	1.506	-2.420	301	-830
Koncernen i alt				301	-830
Goodwill 31. december 2022				0	
Ned- og afskrivning på goodwill					-1.363
Andel i associerede virksomheder i alt				301	-2.193

Noter

	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Note 14 Varebeholdninger				
Råvarer og hjælpematerialer	697	2.307	697	0
Varer under fremstilling	22.831	20.290	22.831	20.290
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	138.131	78.842	71.970	55.342
Forudbetalinger for varer	3.373	2.195	1.863	1.554
	165.032	103.634	97.361	77.186
Note 15 Igangværende arbejder for fremmed regning				
Salgsværdi	688.181	724.766	667.595	711.870
Acontofaktureringer	-657.854	-698.570	-633.291	-682.577
	30.327	26.196	34.304	29.293
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning, aktiver	57.666	54.969	57.666	54.884
Modtagne forudbetalinger vedr. igangv. arbejder, passiver	-27.339	-28.773	-23.362	-25.591
	30.327	26.196	34.304	29.293
Note 16 Andre tilgodehavender				
Tilgodehavender hos administrerede skove	6.616	6.247	4.013	6.011
Tilgodehavende moms	0	644	0	0
Øvrige tilgodehavender	9.246	7.374	8.292	5.879
	15.862	14.265	12.305	11.890
Note 17 Periodeafgrænsningsposter				
Periodeafgrænsningsposter består af diverse forudbetalte omkostninger.				
Note 18 Udskudt skat				
Udskudt skat hviler på følgende poster:				
Immaterielle anlægsaktiver	-5.882	-3.172	-5.944	-1.299
Materielle anlægsaktiver	-26.795	-16.305	-26.792	-19.336
Overført overskud	2.177	1.744	0	0
Varebeholdninger	-45	-43	-45	-43
Igangværende arbejder for fremmed regning	14.857	10.106	14.857	10.106
Tilgodehavender	-510	-114	-510	-136
Hensatte forpligtelser	-2.885	-3.420	-2.711	-3.246
Gældsforpligtelser	-1.449	-2.965	-1.450	-1.053
Fremførbart underskud	-10.141	-13.586	-10.141	-13.586
	-30.673	-27.755	-32.736	-28.593
Udskudt skat				
Saldo primo	-27.755	-24.509	-28.593	-25.684
Regulering til primo	2.016	-1.967	-193	-2.534
Afgang ved virksomhedsoverdragelse	-1.018	0	0	0
Kursregulering	1	-57	0	0
Årets regulering medtaget i resultatopgørelsen	-3.917	-1.222	-3.950	-375
Saldo ultimo	-30.673	-27.755	-32.736	-28.593
Indregnet således i balancen:				
Udskudt skatteaktiv	-32.850	-31.077	-32.736	-28.593
Hensættelser til udskudt skat	2.177	3.322	0	0
	-30.673	-27.755	-32.736	-28.593

Noter

	HedeDanmark a/s Koncernen		HedeDanmark a/s Moderselskabet	
	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner	2022 1000 kroner	2021 1000 kroner
Note 19 Andre hensatte forpligtelser				
Saldo primo	52.785	59.957	43.949	46.540
Regulering til primo	0	-56	0	0
Kursregulering	0	876	0	0
Betalte forpligtelser i året	-6.692	-1.499	-6.692	-1.499
Hensatte forpligtelser i året	5.003	2.497	5.003	2.497
Tilbageførte hensættelser i året	-17.255	-8.990	-9.209	-3.589
Saldo ultimo	33.841	52.785	33.051	43.949
Forfald 0 - 1 år	15.261	22.890	15.261	22.889
Forfald efter 1 år	18.580	29.895	17.790	21.060
	33.841	52.785	33.051	43.949
Hensættelse til erstatningskrav og reklamationer	19.624	32.961	19.624	32.961
Diverse hensættelser	14.217	19.824	13.427	10.988
	33.841	52.785	33.051	43.949
Note 20 Langfristede gældsforpligtelser				
Ansvarlig lånekapital:				
> 5 år	0	170.000	0	170.000
	0	170.000	0	170.000
Gæld med pant i fast ejendom				
0-1 år	676	65	676	65
1-5 år	2.983	269	2.983	269
> 5 år	15.355	806	15.355	806
	19.014	1.140	19.014	1.140
Gæld til kreditinstitutter:				
0-1 år	0	3.439	0	0
1-5 år	0	13.854	0	0
> 5 år	0	3.173	0	0
	0	20.466	0	0
Anden langfristet gæld:				
0-1 år	810	2.489	810	0
1-5 år	2.925	5.597	2.925	0
> 5 år	0	1.884	0	0
	3.735	9.970	3.735	0
Note 21 Anden gæld				
Gæld til administrerede skove	44.883	46.591	44.883	46.591
Skyldige lønrelaterede poster	50.388	46.578	47.349	42.740
Skyldig moms	15.789	23.372	15.450	19.790
Øvrige skyldige beløb	1.073	5.336	1.063	4.399
	112.133	121.877	108.745	113.520

Note 22 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af diverse forudfakturerede indtægter.

Noter

Note 23 Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser

Koncernen

Koncernen har til sikkerhed for 19,0 mio. kr. (2021: 1,2 mio. kr.) af gælden til kreditinstitutter stillet pant i grunde og bygninger med en bogført værdi på 33,3 mio. kr. (2021: 3,1 mio. kr.).

Koncernen har påtaget sig leje- og leasingforpligtelser med en løbetid på mellem 1 mdr. og 7 år. Den aktuelle årlige leje udgør 22,9 mio.kr. (2021: 16,3 mio. kr.), og den samlede lejeforpligtelse er 31,9 mio.kr. (2021: 22,1 mio. kr.), heraf 4,0 mio.kr. (2021: 2,8 mio.kr.) til moderselskabet. Den samlede leasingforpligtelse er 7,3 mio.kr. (2021: 7,6 mio. kr.).

Koncernen har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 2-47 måneder. Leasingforpligtelserne vedrørende disse kontrakter er indregnet i balancen under gældsforpligtelser.

Koncernens kreditinstitutter og forsikringsselskaber har afgivet arbejdsgarantier for igangværende arbejder på 77,3 mio.kr. (2021: 73,6 mio. kr.) og for moderselskabet 73,9 mio.kr. (2021: 67,6 mio. kr.).

Der påhviler herudover selskaberne i koncernen sædvanlige branchemæssige garantiforpligtelser.

Der er afgivet virksomhedspant på 1,3 mio.kr. (2021: 1,4 mio.kr.) overfor kreditinstitutter. Den samlede regnskabsmæssige værdi af omfattende aktiver udgør 18,7 mio.kr. (2021: 17,9 mio.kr.). Der er pr. statusdagen indestående på 11,8 mio.kr. (2021: 13,0 mio.kr.) i kreditinstitutter for omfattende del.

Der er afgivet virksomhedspant på 3,5 mio.kr. overfor kreditinstitutter. Den samlede regnskabsmæssige værdi af omfattende aktiver udgør 0,0 mio.kr. (2021: 2,9 mio.kr.). Der er pr. statusdagen indestående på 0,2 mio.kr. i kreditinstitutter for omfattende del.

Til sikkerhed for finansielle leasingforpligtelser, står finansielt leasede aktiver med en regnskabsmæssig værdi på 1,8 mio. kr.

Moderselskab

Moderselskabet har til sikkerhed for 19,0 mio. kr. (2021: 1,1 mio. kr.) af gælden til kreditinstitutter stillet pant i grunde og bygninger med en bogført værdi på 33,3 mio. kr. (2021: 3,1 mio. kr.).

Moderselskabet har påtaget sig leje- og leasingforpligtelser med en løbetid på mellem 1 mdr. og 7 år. Den aktuelle årlige leje udgør for moderselskabet 22,7 mio.kr. (2021: 15,7 mio. kr.) og den samlede forpligtelse udgør 31,8 mio.kr. (2021: 21,7 mio. kr.), heraf 4,0 mio.kr. (2021: 2,8 mio. kr.) til moderselskabet. Den samlede leasingforpligtelse er 7,3 mio.kr. (2021: 7,6 mio. kr.).

Moderselskabet har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 2-47 måneder. Leasingforpligtelserne vedrørende disse kontrakter er indregnet i balancen under gældsforpligtelser.

Moderselskabets kreditinstitutter og forsikringsselskaber har afgivet arbejdsgarantier for igangværende arbejder på 73,9 mio.kr. (2021: 67,6 mio. kr.).

Der er afgivet selvskyldnerkaution overfor kreditinstitutter på 20,0 mio.kr.

Til sikkerhed for finansielle leasingforpligtelser, står finansielt leasede aktiver med en regnskabsmæssig værdi på 1,8 mio. kr.

HedeDanmark a/s er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor fra og med regnskabsåret 2013 delvist solidarisk og delvist subsidiært for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes delvist solidarisk og delvist subsidiært for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber. Den subsidiære hæftelse udgør dog i begge tilfælde højst et beløb svarende til den andel af kapitalen i selskabet, der ejes direkte eller indirekte af det ultimative moderselskab.

Verserende sager

Det er ledelsens vurdering, at eventuelle negative udfald af verserende sager ikke vil have væsentlig indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

Noter

Note 24 Nærtstående parter

HedeDanmark a/s' nærtstående parter omfatter:

Bestemmende indflydelse

Det danske Hedeselskab, 8800 Viborg, moderselskab, bestyrelse og direktion.

Samhandlen med nærtstående parter med bestemmende indflydelse foregår i begrænset omfang inden for rådgivning og handel og finder sted på markedsmæssige vilkår.

Øvrige nærtstående parter

Selskaber kontrolleret af HedeDanmark a/s.

Alle transaktioner med øvrige nærtstående parter foregår på markedsmæssige vilkår.

Koncernforhold

HedeDanmark a/s og dattervirksomheder indgår i koncernregnskabet for Det danske Hedeselskab, CVR-nr. 42 34 46 13, som er både den mindste og største koncern, hvori HedeDanmark a/s indgår.

Note 25 Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er efter statusdagen ikke indtruffet afgørende hændelser, som har betydning for vurderingen af årsrapporten.

Noter

Note 26 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for 2022 for HedeDanmark a/s er aflagt i overensstemmelse med Årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C-virksomheder. Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Effekt af fusion

HedeDanmark a/s er i regnskabsåret fusioneret med moderselskab Dalgasgroup A/S. Fusionen er gennemført med regnskabsmæssig virkning pr. 1. januar 2022.

I overensstemmelse med sammenlægningsmetoden er sammenligningstillene i årsrapporten tilpasset til at afspejle den samlede koncern efter fusionen. Fusionen har medført et fald i årets resultat efter skat i 2021 på i alt 22 mio. kr. Ligeledes er egenkapitalen pr. 1. januar 2022 negativt påvirket med 198 mio. kr. som følge af fusionen.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsernes værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige gevinster, tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med det beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering, og deres andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Kapitalandele i dattervirksomheder udignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Noter

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomhed inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt.

Ophørte aktiviteter

Ophørte aktiviteter af væsentlige forretningsområder eller geografiske områder, som enten er solgt eller i henhold til en samlet plan er bestemt for salg. Aktiver klassificeres som "bestemt for salg", når deres regnskabsmæssige værdi forventes at blive genindvundet gennem et salg inden for 12 måneder i henhold til en formel plan frem for gennem fortsat anvendelse.

Resultatet af ophørte aktiviteter præsenteres som en særskilt post i resultatopgørelsen bestående af driftsresultat efter skat for den pågældende aktivitet og eventuelle gevinster eller tab ved salg af aktiver tilknyttet aktiviteten.

Aktiver tilknyttet ophørte aktiviteter præsenteres i balancen som en særskilt post som omsætningsaktiver. Forpligtelser direkte tilknyttet til ophørte aktiviteter præsenteres som en særskilt post under kortfristede gældsforpligtelser.

I 5-årsoversigten med hoved- og nøgletal, som præsenteres i tilknytning til ledelsesberetningen, er sammenligningstal for perioden 2017 ikke tilpasset.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter/omkostninger.

Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post.

Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske tilknyttede og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelsen til danske kroner med periodiske gennemsnitskurser, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske tilknyttede virksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværende med selvstændige udenlandske tilknyttede virksomheder, der anses for en del af den samlede investering i den tilknyttede virksomhed, indregnes direkte i egenkapitalen.

Noter

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Omsætning af handelsvarer og fremstillede færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted, hvilket svarer til faktureringsstidspunktet. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Service- og rådgivningsydelser indregnes i nettoomsætningen i takt med, at ydelserne udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling

Ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling omfatter regnskabsårets formindskelser eller forøgelser af lagre af færdigvarer og varer under fremstilling. I posten indgår sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger. Ændringer i råvarelagre indgår i posten omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til selskabets personale.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle samt immaterielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter.

Resultat efter skat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminerings af interne avancer og tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Noter

Skat

Selskabet er sambeskattet med Dalgasgroup A/S, Dalgasgroup A/S' øvrige danske datterselskaber samt Dalgasgroup A/S' danske søsterselskaber, der i henhold til reglerne om tvungen sambeskatning er omfattet af sambeskatningen i koncernen. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster med fuld fordeling og med refusion vedrørende skattemæssige underskud. Dalgasgroup A/S er administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Balancen

Goodwill

Goodwill er positive forskelsbeløb mellem kostpris og brugsværdien af overtagne aktiver og forpligtelser i virksomhedsovertagelsen. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af i hvilket omfang, der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 2-15 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes.

Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder. De anvendte afskrivningsperioder udgør 3-15 år.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Noter

Finansielle indtægter

Finansielle indtægter indeholder renteindtægter og kursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt godtgørelser under aconto-skatteordningen mv.

Finansielle omkostninger

Finansielle omkostninger indeholder renteomkostninger og, kurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg under aconto-skatteordningen mv.

Materielle anlægsaktiver

Grunde, bygninger, indretning af lejede lokaler, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

○ Bygninger	10-50 år
○ Indretning af lejede lokaler	6-15 år
○ Produktionsanlæg og maskiner	1-10 år
○ Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1-10 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Skove, biologiske anlægsaktiver

Skove, som indregnes og opgøres under biologiske anlægsaktiver, omfatter skove og naturejendomme med tilhørende grunde. Skove måles ved første indregning til kostpris, der for købte aktiver består af købsprisen tillagt eventuelle direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

Efter første indregning måles de biologiske anlægsaktiver til dagsværdi, der repræsenterer det beløb, som aktiverne vurderes at ville kunne sælges for til en uafhængig køber. De opgjorte dagsværdier baseres på foretagne vurderinger, som sker under hensyntagen til de senest konstaterede salgsværdier på markeder for tilsvarende aktiver. Regulering af dagsværdier foretages i resultatopgørelsen under regnskabsposten "Dagsværdireguleringer af biologiske aktiver".

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Noter

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 5-15 år. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, bygninger og udstyr samt omkostninger til produktionsadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektivere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender omfattende tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, tilgodehavender hos administrerede skove, tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug. For enkelte ydelser, hvor ressourceforbruget ikke kan anvendes som grundlag, er der i stedet benyttet forholdet mellem afsluttede delaktiviteter og de samlede delaktiviteter for den enkelte ydelse.

Såfremt salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgæede omkostninger eller til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, der er opgjort som salgsværdien med fradrag af acontofaktureringer, er positiv eller negativ.

Finansieringsomkostninger vedrørende ydelser medregnes ikke i værdien af igangværende arbejder. Omkostninger i forbindelse med salgs- og tilbudsarbejde til opnåelse af kontrakter udgiftsføres i resultatopgørelsen under andre eksterne omkostninger i det regnskabsår, hvori omkostningerne afholdes.

Tilgodehavende skat og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Noter

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielsen af forpligtelsen vil medføre et forbrug af koncernens økonomiske ressourcer.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Finansielle gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter måles ved låneoptagelse til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved låneoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiell omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontrakternes løbetid som en finansiell omkostning.

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Modtagne forudbetalinger for kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb, der er modtaget fra kunder forud for leveringstidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser omfattende gæld til administrerede skove, leverandør og tjenesteydelse, gæld til tilknyttede virksomheder samt anden gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Noter

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelse

Der er med henvisning til årsregnskabslovens §86 stk. 4 ikke udarbejdet pengestrømsopgørelse for koncernen, idet koncernens pengestrømme er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningsområder (primært segment) og geografiske markeder (sekundært segment). Segmentoplysninger følger virksomhedens regnskabspraksis og interne økonomistyring. De sekundære segmentoplysninger gives på baggrund af kundernes placering.